

Ajatuksia vuodelta 2015 ja Kiitos kaikille toimijoille.

Uuden ohjelmakauden alku 2015 on tuonut muutoksia maatalouteen ja maataloushallintoon enemmän kuin laki sallisi. Tämä nyt vain on sitä nykyaikaa. Nämä muutokset ovat olleet kaikille suuri haaste. Viljelijän näkökulmasta tuntuu vaikealta ymmärtää sitä sääntelyn ja sanktioinnin innokkuutta mitä Brysseli edustaa. Tästä seuraa todella paljon työtä hallinnossa ja tilatasolla. Villoja tästä tulee todella vähän, turhaa työtä, turhautumista ja mielipahaa sitäkin enemmän.

Aina, kun tukien avulla yritetään ohjailla taloudellista toimintaa, niin lopputulos harvoin vastaa tavoitteita. Tukijärjestelmien tarkempi kohdentaminen on ajan trendi, jolla on viimekädessä poliitikkojen siunaus. Mahdollistaahan päättäjien mielestä nykyinen tietojenkäsittely näiden himmelien rakentelun.

Niin EU:n kuin kansallisenkin tason vilpitön tavoite on tukien täsmäohjaus eli kohdentaminen. Enää ei vain löydy sellaista insinööriä, joka hanskaisi tämän kokonaisuuden. Kukaan ei myöskään pysty kuvittelemaan, mitä tämä kaikki tarkoittaa tilatasolla eri tilanteissa ja EU:n eri alueilla Sisiliasta Inariin.

Tukirakenteiden yhteisvaikutusta ei enää hallitse kukaan. On vain osa-alueiden osajia. Tästä pelistä on tullut muuttuva labyrintti.

Tämän kaiken täsmäohjauksen hinta on aina osalle tiloista kohtuuton hyvistä tavoitteista riippumatta. Hyvä esimerkki on pysyvien nurmien toteutus käytännössä.

Kuluvan ohjelmakauden ensimmäisen vuoden osalta voi antaa tunnustusta ja kiitoksen hallinnon toiminnalle kotimaassa. Tukihakemukset oli mahdollista tehdä sähköisesti ja tuet on Suomessa saatu maksuun alkuperäisen tavoitteellisen aikataulun mukaisesti.

Kaikilla hallinnon tasoilla oli sitouduttu tavoitteeseen, niin kunnissa, Ely-keskuksissa kuin Mavissakin. Tukien maksu ennalta sovitun aikataulun mukaisesti onnistui lukuisista epäilijöistä huolimatta. Kiitos kaikille yhdessä ja erikseen.

Läheskään kaikissa EU-maissa tähän ei ole pystytty. Suomessa on.

EU-järjestelmien monimutkaisuus on aiheuttanut ongelmia kaikissa jäsenmaissa. Suomessa Mavi on pystynyt nämä ongelmat voittamaan ja vaikka menikin kalkkiviivoille, niin tukien maksatus on toteutunut silloisen maatalousministerin Petteri Orpon ja Mavin syksyn 2014 sopimuksen mukaisessa aikataulussa. Kiitos Maasetuviraston väelle.

Maataloustukien maksatusten siirtyminen myöhäisempään ajankohtaan vuonna 2015 alkaneen uuden EU:n ohjelmakauden myötä on ollut tiedossa jo yli vuoden. Siirtyminen on seurausta tukijärjestelmien monimutkaistamisesta. Tästä kiitos menee Brysseliin.

Maksatusten pysyminen ennalta ilmoitetussa aikataulussa on ollut ensiarvoisen tärkeää viljelijöille muutoinkin vaikeassa markkinatilanteessa. Esimerkiksi Englannissa kevään tukihakemusten täyttö ei ollut mahdollista sähköisesti, vain ja ainoastaan paperihakemuksin. Ongelmat Englannissa ovat seuranneet aina maksatuksiin saakka ja vain kolmasosa viljelijöistä sai perustuen vuoden 2015 joulukuussa, loput pyritään maksamaan tammikuun 2016 loppuun mennessä.

Joulukuun yllätys olivat eläinpalkkioiden täysin kohtuuttomat sanktiot. 400 tilaa olisi menettänyt kaiken ja 200 tilalle olisi koitunut merkittäviä menetyksiä. Tämän asian suhteen ministeriö toimi nopeasti ja haki oikeudenmukaisempaa tulkintaa vuoden 2015 osalta. Toiminta oli ripeää ja vaikutti heti maksatuksiin. Tästä kiitos kuuluu maa- ja metsätalousministeriöön.

Viljelijät kuitenkin tekevät kaikista arvokkaimman työn, tuottavat leivän tälle kansalle. Sääntöjä, ehtoja ja hallintohimmeliä tulee ja menee, mutta viljelijää tarvitaan aina. Siitä kiitos kaikille viljelijöille.

Menestystä ja uskoa tulevalle satovuodelle!

Pauli Pethman